

UPPSALA
UNIVERSITET

Dnr TEOLFAK 2023/54

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå

Religionsbeteendevetenskap och praktisk
teologi

Fastställd av Teologiska fakultetsnämnden 2023-11-07

Innehållsförteckning

Utbildning på forskarnivå vid teologiska fakulteten	3
Mål för utbildningen	3
Behörighet och förkunskapskrav	4
Grundläggande behörighet	5
Särskild behörighet	5
Utbildningens innehåll och uppläggning	5
Utbildningens uppläggning	5
Handledning	6
Individuell studieplan	6
Kurser-	7
Fakultetsgemensamma kurser (obligatoriska för samtliga):	7
Ämnesgemensamma kurser (obligatoriska för samtliga):	7
Kurser inom inriktning religionssociologi och religionspsykologi (obligatoriska för inriktningen):	8
Kurser inom inriktning praktisk teologi och religionsdidaktik (obligatoriska för inriktningen):	9
Kunskapsprov	12
Tillgodoräknande	12
Avhandling och disputation	12
Avhandling	12
Disputation	13
Licentiatseminarium	13
Examen	14
Ikraftträdande och övergångsbestämmelser	14
Övriga anvisningar	14

Utbildning på forskarnivå vid teologiska fakulteten

Vid teologiska fakulteten bedrivs forskarutbildning inom flera olika ämnen, vilka inom sig rymmer skilda inriktningar. Samverkan mellan ämnen och inriktningar utgör kvalitetsstärkande inslag i utbildning på forskarnivå vid fakulteten.

Utlysning av platser inom fakultetens forskarutbildningsämnen sker i normalfallet årligen via Uppsala universitets och teologiska institutionens hemsida. Ett urval bland sökande görs bland dem som uppfyller behörighetskraven utifrån förmåga att tillgodogöra sig utbildning på forskarnivå baserat på vetenskapliga kriterier.

Vid teologiska fakulteten antas endast till doktorsexamen. Den studerande är dock fri att avsluta sina studier med licentiatexamen.

I ämne *religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi* finns inriktningarna *religionssociologi och religionspsykologi* samt *praktisk teologi och religionsdidaktik*.

Mål för utbildningen

För doktorsexamen och licentiatexamen ska doktoranden enligt examensordningen nå följande mål.

Doktorsexamen	Licentiatexamen
Kunskap och förståelse	Kunskap och förståelse
visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av ämnet, samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av ämnet	visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet
visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet	
Färdighet och förmåga	Färdighet och förmåga
visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer	
visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter	visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete

inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete	och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete
med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen	
visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt	visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt
visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap	
visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande	visa sådan färdighet som fodras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet
Värderingsförmågan och förhållningssätt	Värderingsförmågan och förhållningssätt
visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar,	visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning
visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används,	visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används
	visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och ta ansvar för kunskapsutveckling

Behörighet och förkunskapskrav

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs det att sökanden har grundläggande behörighet och den särskilda behörighet som fakultetsnämnden har föreskrivit, samt bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen (SFS 2010:1064, HF 7 kap 35 §). Teologiska fakultetsnämnden fattar beslut om föreskrifter om särskild behörighet (AFUU 2 §, RUF 4§).¹

¹ För förklaringar av styrdokument inklusive förkortningar se Övriga anvisningar sist i detta dokument.

Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Högskolan får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet om det finns särskilda skäl (SFS 2010:1064, HF 7 kap 39 §).

Särskild behörighet

För särskild behörighet att antas till utbildning på forskarnivå i religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi krävs att den sökande har

- 30 högskolepoäng i religionsvetenskap på grund eller avancerad nivå.
- Ett självständigt vetenskapligt arbete om minst 15 högskolepoäng på avancerad nivå med inriktning mot Religionsbeteendevetenskap eller praktisk teologi.

Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningens uppläggning

Utbildning på forskarnivå i religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi avslutas med doktorexamen eller licentiatexamen. Utbildningen ska omfatta 240 högskolepoäng för doktorexamen och 120 högskolepoäng för licentiatexamen.

Utbildning på forskarnivå i religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi som avslutas med doktorexamen omfattar fyra års nettostudietid och består av en kursdel om 90 högskolepoäng och en doktorsavhandling om 150 högskolepoäng.

Utbildning på forskarnivå i religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi som avslutas med licentiatexamen omfattar två års nettostudietid och består av en kursdel om 60 högskolepoäng och en licentiatuppsats om 60 högskolepoäng.

Kursdelen slutförs vanligtvis före avhandlingsdelen, men den studerande rekommenderas att redan under det första studieåret påbörja sitt avhandlingsarbete. Det sker genom att projektbeskrivningen utvecklas vad gäller syfte, problemställningar, undersökningsmaterial, teoretiskt och metodiskt grepp, samt disposition för den planerade avhandlingen.

Undervisningen ges i form av kurser, handledning individuellt eller i grupp och i forskarseminarier där avhandlingsavsnitt ventileras. Deltagandet i ämnets högre seminarium är obligatoriskt.

Högre seminarier sammanträder veckovis under terminstid. Förutom doktoranders avhandlingsavsnitt och texter författade av seniora forskare diskuteras texter med fokus på teoretiska, metodologiska och forskningsetiska resonemang.

Doktoranderna förväntas presentera eget material, försvara sin forskning och granska andras forskning i högre seminarier. Texter som presenteras granskas på olika sätt. Ibland får de forskarstuderande uppgiften att granska varandras texter, ibland inbjuds externa gäster för venti-

lering. Seminariet tillämpar olika former för ventilering även när ingen särskild opponenter är utsedd. Samtliga seminariedeltagare har ansvar att delta aktivt för att seminarierna ska bli fruktbara och driva forskningsprojekten framåt.

Vid behov arrangeras samseminarier med andra forskningsämnen vid teologiska institutionen och vid Uppsala universitet, för att skapa tematiska seminarier, bjuda in gäster och erbjuda doktoranderna ett vidare forskningsområde.

Inom ämnet finns forskarskolor etablerade med andra lärosäten. Forskarskolan arrangerar sammankomster terminsvis som ingår i den ordinarie seminarieverksamheten. Inom forskarskolan ventilerar doktorander texter, lärare presenterar nya forskningsperspektiv och viss kursverksamhet bedrivs.

Inom ramen för den kontinuerliga och mångfasetterade seminarieverksamheten uppnår doktoranden ämnesbredd. Den systematiska förståelsen av hela forskningsämnet tränas. Kontinuerligt seminariedeltagande bidrar till träning i vetenskaplig metodik. Här tränas även den muntliga förmågan på ett särskilt sätt. Vidare aktualiserar den kontinuerliga seminarieverksamhetens frågor kring vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och frågor om ansvar för hur den används.

Handledning

För varje doktorand ska utses två handledare, varav en huvudhandledare med huvudansvar för utbildningen och avhandlingsarbetet, samt en biträdande handledare. Minst en av handledarna ska vara anställd vid eller adjungerad till Uppsala universitet. Handledarna ska ha doktorsexamen/motsvarande och åtminstone en av handledarna ska vara docentkompetent (1\$ AFUU).

Doktoranden har rätt till handledning under utbildningen, så länge inte rektor med stöd av HF 6 kap.30 § beslutar något annat.

Detta innebär att en heltidsstuderande för doktorsexamen har rätt till handledning under fyra år och för licentiatexamen i två år. Deltidsstuderande har rätt till handledning i motsvarande omfattning, dock högst under åtta års tid. Handledningen bör vara av sådan omfattning att den studerande med viss regelbundenhet ges möjlighet att med handledaren ventilera sådana problem som främst gäller avhandlingens uppläggning och innehåll.

Huvudhandledare ska senast under sitt första år som handledare genomgå handledarutbildning. Former för och omfattning av sådan utbildning beslutas av fakultetsnämnden.

En doktorand som begär det ska få byta handledare (SFS 2010:1064, HF 6 kap 28 §).

Individuell studieplan

För varje doktorand ska det upprättas en individuell studieplan. Teologiska fakulteten har en mall där det framgår vad den ska innehålla. På delegation av Teologiska fakultetsnämnden fastställs den individuella studieplanen av teologiska institutionens studierektor för utbildning på forskarnivå eller i fall då studierektor själv är handledare av prefekt. Fastställande av studieplanen ska ske efter samråd med doktoranden och hans eller hennes handledare. Den individuella studieplanen ska uppdateras, revideras och beslutas årligen.

Den individuella studieplanen följs upp minst fyra gånger per år av handledare och doktorand tillsammans, inklusive upprättande av studieplan för nyantagna. Vid uppföljningen ska eventuella avvikelser och orsaker till dem uppmärksammas. Vid större avvikelser bör studieplanen revideras under läsåret. Mindre avvikelser ska noteras i nästa års studieplan.

Utbildningstiden får bara förlängas om det finns särskilda skäl för det. Sådana skäl kan vara ledighet på grund av sjukdom, för tjänstgöring inom totalförsvaret eller för förtroendeuppdrag inom fackliga organisationer och studentorganisationer eller föräldraledighet. Innan en ändring görs av utbildningstiden ska doktorand och handledarna ges möjlighet att yttra sig angående grunder och omfattning av förlängningen.

Doktoranden, handledarna och studierektor för forskarutbildningen ska skriftligen intyga att de har tagit del av den individuella studieplanen och de ändringar som görs i den (HF 6 kap 29 §).

Kurser

Utbildning på forskarnivå i religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi som avslutas med doktorsexamen består av en kursdel omfattande 90 högskolepoäng.

Samtliga doktorander läser fakultetsgemensamma kurser om 15 hp och ämnesgemensamma kurser om 22,5 hp. Därtill läser doktorander med inriktning mot religionssociologi och religionspsykologi respektive praktisk teologi och religionsdidaktik inriktningsspecifika kurser om 22,5 hp. Återstående poäng läsas bland valbara kurser. Kurser kan läsas inom forskarskola eller vid annan institution.

Följande kurser ingår i utbildningen.

Fakultetsgemensamma kurser (obligatoriska för samtliga):

- *Ämnesövergripande introduktionskurs för utbildning på forskarnivå inom teologiska fakulteten, 7,5 hp.*

Innehåll: Syftet med kursen är att introducera nyantagna doktorander i forskarutbildningen med avseende på följande moment: Akademiskt skrivande, att skriva olika former av avhandlingar (monografi och sammanläggningsavhandlingar), etik i forskning och seminariekulturer. Under kursens gång läser nyantagna doktorander avhandlingar av nydisputerade doktorander samt etablerade forskare/lektorer/handledare för att diskutera avhandlingarnas innehåll och doktorandtidens olika faser med respektive avhandlingsförfattare. Genom kursen bekantar sig doktoranden med fakultetens forskningsbredd.

Examination: Aktivt deltagande, PM

- *Högskolepedagogisk grundkurs, 7,5 hp*

Ämnesgemensamma kurser (obligatoriska för samtliga):

- *Religion i vardagsliv och praktiker (Religion in everyday life and practice), 7,5 hp*

Innehåll: Kursen behandlar relationen mellan religiösa trosföreställningar, erfarenheter, lärande och praktiker i vardagen. Kursen visar också hur denna typ av studier med fokus på människors erfarenheter, vardagsliv och praktiker vuxit fram som ett nytt forskningsområde inom religionssociologi, religionspsykologi, teologi och didaktik. Kursen introducerar centrala begrepp och teorier inom respektive forskningsområde och belyser konsekvenser av skilda perspektiv, materialval och metoder.

Examination: PM med muntlig presentation i seminarieform eller med handledare om betydelsen av skilda perspektiv, materialval och metoder för studier av religion i vardagsliv och praktiker.

- *Metodkurs i kvalitativa metoder (Qualitative methods), 7,5 hp*

Innehåll: Kursen tränar färdigheter att självständigt arbeta med kvalitativa metoder och material. Kursen behandlar teorigrundade och teorigenererande kvalitativ forskningsdesign, metoder för datainsamling och dataanalys, samt kriterier för vetenskaplig trovärdighet, tillförlitlighet och överförbarhet. Kurslitteratur fastställs i samråd med handledare utifrån doktorandens förkunskaper. Kursen kan läsas vid annan institution eller inom forskarskola.

Examination: PM innefattande moment av tillämpande uppgifter på empiriskt material.

- *Forskningsdesign och forskningsetik (Research design and ethics), 7,5 hp.*

Innehåll: Kursen behandlar forskningsdesign för empiriska studier inom religionsvetenskap och teologi med utgångspunkt i olika forskningstraditioners krav på kvalitet, samt forskningssed. Forskarens roll inom olika studier diskuteras med särskilt fokus på frågor om reflexivitet och normativitet inom praktikorienterad forskning samt forskningsetik. Kurslitteratur fastställs i samråd med kursansvarig lärare i samråd med den studerande utifrån dennes förkunskaper.

Examination: PM innefattande metoddesign samt ansökan till Etikprövningsmyndigheten i det fall detta är tillämpligt, alternativt skiss till metodkapitel inklusive etiska överväganden.

Kurser inom inriktning religionssociologi och religionspsykologi (obligatoriska för inriktningen):

- *Metodkurs i kvantitativa metoder (Quantitative methods), 7,5 hp.*

Innehåll: Kursen tränar färdigheter att självständigt analysera material utifrån kvantitativa metoder. Områden som behandlas i kursen är enkäter, bedömningsinstrument och tester och deras vetenskapliga tillämpning, samt datorövningar med SPSS i olika former av sambandsanalyser och multipel regressionsanalys. Färdighet att granska och värdera kvantitativa analyser ges genom diskussion av publicerade vetenskapliga artiklar med kvantitativ metod i anknytning till det egna avhandlingsämnet. Kurslitteratur fastställs i samråd med handledare utifrån doktorandens förkunskaper. Denna kurs kan läsas vid annan institution.

Examination: PM innefattande moment av tillämpning på empiriskt material.

- *Centrala sociologiska och psykologiska teorier och begrepp (Fundamental sociological and psychological theories and concepts), 7,5 hp.*

Kursen ger en fördjupad kunskap om centrala sociologiska och psykologiska teori-
bildningar och begrepp, och hur dessa kan tillämpas i studier av religion i det sam-
tida samhället. Kursen består av en kärna av gemensam litteratur och därutöver val-
bara komplement som kan anpassas utifrån doktorandens avhandlingsprojekt.

Examination: PM samt muntlig diskussion i seminarieform eller med handledare.

- En kurs av följande alternativ:

- *Svensk och nordisk religionssociologisk forskning (Swedish and Nordic research in Sociology of religion), 7,5 hp*

Innehåll: Kursen ger en orientering i hur religionssociologisk forskning ut-
vecklats inom Sverige och Norden, samt inblick i aktuella forskningspro-
blem, metod- och teoriutveckling. Kursen består av en kärna av gemensam
litteratur och därutöver valbara komplement som anpassas utifrån dokto-
randens avhandlingsprojekt.

Examination: PM och recension av aktuell litteratur inriktad mot vetenskap-
lig tidskrift.

- *Svensk och nordisk religionspsykologisk forskning (Swedish and Nordic research in Psychology of religion), 7,5 hp*

Innehåll: Kursen ger en orientering i hur religionspsykologisk forskning ut-
vecklats inom Sverige och Norden, samt inblick i aktuella forskningsproblem,
metod- och teoriutveckling. Kursen består av en kärna av gemensam littera-
tur och därutöver valbara komplement som anpassas utifrån doktorandens
avhandlingsprojekt.

Examination: PM och recension av aktuell litteratur inriktad mot vetenskap-
lig tidskrift.

Kurser inom inriktning praktisk teologi och religionsdidaktik (obligatoriska för inriktningen):

- *Introduktion till praktisk teologi och religionsdidaktik (Introduction to Practical theol-
ogy and Didactics of Religion), 7,5 hp*

Innehåll: Kursen behandlar aktuella frågor i samtiden med relevans för praktisk teologi och
religionsdidaktik. Teman som mångkultur, integration, social hållbarhet och klimat behand-
las. Därutöver diskuteras lärande och literacy inom religiösa organisationer och i skola.

Kursen består av en kärna av gemensam litteratur och därutöver valbara komplement som kan anpassas utifrån doktorandens avhandlingsprojekt.

Examination: PM samt muntlig diskussion i seminarieform eller med handledare.

- *Praktik, profession och praktknära metoder (Practice, profession, and practice research)*, 7,5 hp.

Innehåll: I kursen behandlas innebörden av praktisk kunskap i relation till olika yrken, liksom frågor om professionalitet i relation till yrkespraktik. Kursen tar därutöver upp praktknära metoder såsom etnografi och aktionsforskning. Utrymme ges för specialisering med hänsyn till avhandlingsämne.

Examination: Skrivande av utkast till ett metodkapitel där författaren argumenterar för eget metodval. Muntlig diskussion i seminarieform eller med handledare.

En kurs av följande alternativ:

- *Aktuell forskning i praktisk teologi (Contemporary strands of practical theology)*, 7,5 hp

Innehåll: Kursen behandlar det aktuella forskningsläget inom praktisk teologi med fokus på nutida empirisk forskning. Kursen ger en orientering såväl innehållsligt som teoretiskt och metodiskt. Möjlighet ges att anpassa litteraturen på ett sätt som ger möjlighet till fördjupning inom delområden med särskild relevans för avhandlingen.

Examination: PM i form av en tilltänkt översiktsartikel till en vetenskaplig tidskrift.

- *Svensk och nordisk religionsdidaktisk forskning (Didactics of religion I)*, 7,5 hp

Innehåll: Kursen ger fördjupade kunskaper i svensk och nordisk religionsdidaktisk forskning, med visst fokus på praktknära forskning. På kursen ges särskilt utrymme för kritisk diskussion om kontextuella faktorerers betydelse för religionsundervisning och lärande, exempelvis tas socioekonomiska, geografiska och livsåskådningsrelaterade faktorerers påverkan på religionsundervisning upp. Utrymme ges för specialisering med hänsyn till avhandlingsämne.

Examination: PM i form av en forskningsöversikt. Muntlig diskussion i seminarieform eller med handledare.

Valbara kurser:

I tillägg till de kurser som är obligatoriska för den egna inriktningen kan samtliga doktorander i samråd med handledare välja enskilda kurser från den andra inriktningen, eller från kursalternativen nedan, om totalt 30 hp.

- *Kritiska perspektiv: genus, makt och kultur (Critical perspectives: gender, power and culture)* 7,5 hp

Innehåll: Kursen ger fördjupning i kritiska perspektiv som rör genus, makt och kultur. Kursen tränar förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av komplexa företeelser, frågeställningar och situationer med särskild hänsyn till vad som är till nytta för det egna avhandlingsämnet. Kurslitteratur fastställs i samråd med handledare.

Examination: PM och populärvetenskaplig artikel.

- *Religionslitteracitet i skola och samhälle (Religious Literacy and in school and society)*, 7,5 hp

Innehåll: Kursen ger en fördjupning i hur fenomenet religious literacy (svenska religionslitteracitet) kan förstås och användas i olika sammanhang såsom skola, samfund och samhället i stort. Kursen ger därutöver kunskaper om aktuella lärandeteorier, och hur dessa kan kopplas samman med religious literacy. Utrymme ges för specialisering med hänsyn till avhandlingsämne.

Examination: Muntlig presentation och diskussion i seminarieform eller med handledare.

- *Valbar kurs I utifrån avhandlingsinriktning, (Elective course I)*, 7,5 hp

Innehåll: Kursen syftar till att ge ökad specialisering inom doktorandens avhandlingsområde. Genom kursen tillägnar sig den studerande en djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av ämnet. Kursen tränar förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen. Den studerande tar självständigt fram förslag till kurslitteratur som fastställs i samråd med handledaren.

Examination: PM eller presentation av paper vid vetenskapliga konferenser.

- *Valbar kurs II utifrån avhandlingsinriktning, (Elective course II)*, 7,5 hp

Innehåll: Kursen syftar till att ge ökad specialisering inom doktorandens avhandlingsområde. Genom kursen tillägnar sig den studerande en djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av ämnet. Kursen tränar förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen. Den studerande tar självständigt fram förslag till kurslitteratur som fastställs i samråd med handledaren.

Examination: PM eller presentation av paper vid vetenskapliga konferenser.

- *Valbar metodkurs III utifrån avhandlingsinriktning, (Elective course III)*, 7,5 hp

Innehåll: Kursen syftar till att ge ökad metodologisk specialisering inom doktorandens avhandlingsområde. Genom kursen tillägnar sig den studerande en djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av ämnet. Kursen tränar förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen. Den studerande tar självständigt fram förslag till kurslitteratur som fastställs i samråd med handledaren.

Examination: PM eller presentation i form av metodkapitel i avhandlingen.

Utbildning på forskarnivå i religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi som avslutas med licentiatexamen består av en kursdel omfattande 60 högskolepoäng.

Kunskapsprov

Varje kurs inom utbildning på forskarnivå avslutas med skriftligt och/eller muntligt prov. Kurserna är i huvudsak individuella läskurser. Examinationen sker i olika former: PM av olika typ (översiktsartikel, sammanfattande analys, populärvetenskaplig artikel eller recension), diskussion med handledare enskilt och i seminarieform, muntlig presentation för olika målgrupper och konferenspresentation. Examinering PM och presentationer rör antingen innehållet i litteraturen eller problemställningar som doktoranden bearbetat med hjälp av litteraturen och kan också omfatta färdighetstränande moment.

Utifrån de olika examinationsformer som anges i anslutning till respektive kurs och i den allmänna studieplanen som helhet kan viss variation i examinationsformer förekomma utifrån anpassningar till enskilda doktorander behov. Denna typ av anpassningar görs i samråd med doktoranden i syfte att uppfylla målen för utbildningen.

Proven bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Huvudhandledaren är examinator, men kan delegera examinationen av enskilda kursmoment till den biträdande handledaren eller till andra lärare vid institutionen/ämnet inom ramen för tilldelade handledningstimmar. För fakultetsövergripande kurser är studierektor för forskarutbildningen examinator.

Tillgodoräknande

Beslut om tillgodoräknande av svensk och utländsk utbildning eller annan verksamhet inom ett ämne på forskarnivå fattas av examinator (huvudhandledare). Det undertecknade beslutet diarieförs och arkiveras tillsammans med underlaget av institutionen. Tillgodoräkandet ska godkännas av studierektor för forskarutbildningen och kan därefter rapporteras in i Ladok.

Tillgodoräkningar görs av kurs vid annat svenskt universitet eller högskola och kurser vid utländskt universitet eller högskola (oavsett utbildningsnivå), samt av kurs på grundnivå och avancerad nivå vid Uppsala universitet (dock inte om denna kurs lästs efter att utbildning på forskarnivå påbörjats) och kurs vid fristående svenskt eller utländskt institut eller centrum som anordnas av en eller flera högskolor.

Avhandling och disputation

Avhandling

För doktorexamen ska den studerande författa en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) motsvarande 150 högskolepoäng. Denna ska basera sig på självständigt forskningsarbete och vara av betydelse för forskningen inom ämnet.

Ämnet för avhandlingen ska bestämmas tillsammans med handledarna. Doktorsavhandling kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande vetenskapligt verk (monografiavhandling) eller som sammanläggning av vetenskapliga artiklar med en sammanbindning av dessa (sammanläggningsavhandling) som doktoranden har författat ensam eller gemensamt med en annan person.

Doktorsavhandling ska skrivas på svenska, danska, norska, engelska, tyska eller franska. Fakultetsnämnden kan medge att doktorsavhandlingen skrivs på annat språk. Detta ska anmälas i samband med antagningen till utbildning på forskarnivå.

I de fall doktorsavhandlingen inte är skriven på ett internationell gångbart språk ska en sammanfattning på ett sådant finnas. Därutöver ska till avhandlingen fogas ett kort referat av dess innehåll på engelska (abstract).

Doktorsavhandlingen ska ha sådan kvalitet att den uppfyller rimligt ställda krav för att antas till publicering i ett vetenskapligt forum.

Avhandlingsmanuskripten ska läggas fram vid ett eller flera forskningsseminarier eller genomgå motsvarande granskning genom institutionens försorg. Anslag av statsmedel till tryckning av doktorsavhandling utgår enligt av fakultetsnämnden bestämda regler.

Detta gäller även licentiatuppsatser i tillämpliga delar. En licentiatavhandling motsvarar 60 högskolepoäng och ska visa vetenskaplig förmåga hos den studerande att bearbeta sådana problem som faller under ämnesområdet.

När ett slutgiltigt manuskript till avhandlingen i dess helhet föreligger, ska detta framläggas för granskning vid ett slutseminarium. Vid detta seminarium anlitas en extern bedömare som är särskilt förtrogen med ämnet.

På grundval av den diskussion som förts vid slutseminariet har ämnesföreträdaren och handledarna att i samråd med granskaren fatta beslut om att disputation kan ske. Minst 80 hp av kurspoängen ska vara avklarade innan disputation kan äga rum om inte särskilda skäl föreligger.

Disputation

Doktorsavhandlingen ska försvaras muntligen vid en offentlig disputation. Tid och plats för disputationen beslutas av fakultetsnämnden. Disputationen ska tillkännages i god tid (minst tre veckor) genom elektronisk spikning.

Vid spikningstillfället ska doktorsavhandlingen finnas tillgänglig vid universitetet i ett tillräckligt antal exemplar för att det ska vara möjligt att göra en tillfredsställande granskning av avhandlingen vid disputationen.

Disputationen ska ledas av en ordförande. Vid disputationen ska det finnas en opponent. Beslut om ordförande vid disputationen, opponent samt betygsnämnd fattas av fakultetsnämnden.

En doktorsavhandling ska bedömas med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygssättningen ska hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och till försvaret av avhandlingen. Betyg för en doktorsavhandling ska beslutas av betygsnämnd, som utses särskilt för varje avhandling.

För ytterligare information om avhandling och disputation se Teologiska fakultetens riktlinjer för utbildning på forskarnivå (TEOLFAK 2020/81).

Licentiatseminarium

Licentiatuppsatsen ska ventileras vid ett forskarseminarium i ämnet, vilket vid detta tillfälle är offentligt. Uppsatsen ska vara tillgänglig under en tid av tre veckor innan dag för försvar av

uppsatsen. Anslag om ventilerings ska likaså ske senast tre veckor i förväg på institutionens anslagstavlor samt genom ett tillkännagivande vid teologiska fakulteten i Uppsala, och till andra för ämne relevanta institutioner som har utbildning på forskarnivå. Opponent för ventilerings av licentiatuppsats utses av Teologiska fakultetsnämnden på förslag från ämnesföreträdaren. Examinator är i normalfallet ämnesföreträdaren. I de fall ämnesföreträdaren varit handledare utses examinator av ämnesföreträdaren, vanligtvis en lärare inom ämnet eller i annat ämne vid teologiska institutionen. Examinator ska vara minst docentkompetens. Betyg sätts av examinator efter ventileringsseminariet och efter inhämtande av opponentens omdöme.

Examen

Vid teologiska fakulteten kan inom utbildningen på forskarnivå avläggas *Teologie licentiatexamen* och *Teologie doktorsexamen* i religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi. Den engelska benämningen på examen är *Doctor of Philosophy (Faculty of Theology)*. Fakultetsnämnden kan, i särskilda fall, efter ansökan från doktorand senast vid det fakultetsnämndssammanträde som infaller före anmälan om disputation inlämnas till nämnden, bevilja dispens för avläggande av filosofie doktors- och licentiatexamen.

Teologie doktorsexamen i religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 240 högskolepoäng inom ämnet och därvid har fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid en offentlig disputation försvarat en doktorsavhandling som godkänts av betygsnämnden.

Teologie licentiatexamen i religionsbeteendevetenskap och praktisk teologi uppnås efter att doktoranden fullgjort en utbildning på forskarnivå om 120 högskolepoäng inom ämnet och därvid har fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen samt författat och vid ett seminarium försvarat en licentiatuppsats, som godkänts av examinator.

Examensbevis utfärdas av Uppsala universitet efter ansökan till examensenheten.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Föreliggande studieplan trädde i kraft 7 november 2023 (TEOLFAK 2023/54). Doktorander som antagits tidigare kan välja att antingen följa tidigare gällande studieplan eller övergå till den föreliggande under en övergångsperiod, dock längst till och med utgången av år 2031.

Övriga anvisningar

Gällande författningsbestämmelser om utbildning på forskarnivå framgår av:

- Högskoleförordningen (HF), kap. 5 (reglerar anställning som doktorand), kap. 6 (beskriver utbildningen) och kap. 7 (beskriver hur antagning går till).
- Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Uppsala universitet (RUF), UFV 2022/728.
- Antagningsordning och föreskrifter för betyg inom utbildning på forskarnivå vid Uppsala universitet (AFUU), UFV 2022/729.
- Riktlinjer för utbildning på forskarnivå vid Teologiska fakulteten, TEOLFAK 2020/81.